

Paġna Ewlenija > ... > Proċeduri Tal-qorti > Ir-Regolament Dwar Id-Diġitalizzazzjoni - Notifiki Tal-Istati Membri Lithuania

Ir-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni - notifiki tal-Istati Membri

Il-kontenut ipprovdut minn Litwanja

Litwanja

Din il-paġna fiha informazzjoni dwar in-notifiki magħmula mill-Istati Membri skont ir-Regolament (UE) 2023/2844.

1. Portali nazzjonali tal-IT għall-komunikazzjoni mal-qrati jew ma' awtoritajiet oħra

Servizzi Elettronici Pubbliċi ("PES", Public Electronic Services) tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani (LITEKO, Lietuvos teismų informacinė sistema): il-Portal tas-Servizzi Elettronici tal-Qrati Litwani (minn hawn 'il quddiem "I-EPP", elektroninių paslaugų portale) ([EPP - Home \(teismas.lt\)](#)).

Iċ-ċittadini tar-Repubblika tal-Litwanja, l-entitajiet legali rreġistrati fil-Litwanja, il-persuni residenti legalment fil-Litwanja, kif ukoll entitajiet legali rreġistrati f'pajjiżi oħra, flimkien maċ-ċittadini barranin u r-rappreżentanti tagħhom, huma awtorizzati jaċċessaw l-EPP (il-paragrafu 19.1 tal-Ordni Nru 6P- 141-(1.1) tad-Direttur tal-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali tas-17 ta' Settembru 2015 li tapprova r-Regoli dwar il-forniment ta' servizzi elettronici pubbliċi fis-sistema ta' informazzjoni tal-qrati tar-Repubblika tal-Litwanja ("ir-Regoli LITEKO PES").

L-għan ta' LITEKO huwa li tipproċessa elettronikament data dwar il-kawżi pendenti u eżaminati fil-qrati Litwani, li tirreġistra l-progress li jsir fil-proċedimenti u li tipprovdri medjazzjoni u servizzi elettronici pubbliċi kif previst fil-leġiżlazzjoni applikabbli (il-paragrafu 5 tar-Regolamenti tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani, approvati bl-Ordni Nru 6P-112-(1.1) tad-Direttur tal-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali tat-28 ta' Novembru 2011) (iktar 'il quddiem ir-"Regolamenti LITEKO"). Is-servizzi huma definiti bħala servizzi elettronici pubbliċi pprovduti mill-qrati tar-Repubblika tal-Litwanja lil riċevituri ta' servizzi li jużaw is-subsistema LITEKO PES (il-paragrafu 3.1 tar-Regoli LITEKO PES).

Il-kont tas-subsistema LITEKO PES jista' jiġi aċċessat bl-użu tas-SIRIP (il-Pjattaforma ta' Interoperabbiltà tar-Riżorsi tal-Infurmazzjoni tal-Istat, State Information Resources Interoperability Platform), li tippermetti l-identifikazzjoni tal-utent tas-servizzi permezz ta' sistemi esterni, permezz ta' karta tal-identità b'ċertifikati diġitali kwalifikati integrati, is-sistema bankarja online ta' banek kummerċjali, ċertifikat diġitali kwalifikat personali, jew b'data ta' login ta' identifikazzjoni personali maħruġa mill-qorti (il-paragrafu 5 tar-Regoli LITEKO PES).

L-utenti li jużaw il-LITEKO PES għall-ewwel darba għandhom jiffamiljarizzaw ruħhom mar-regoli li jirregolaw l-użu tal-LITEKO PES, il-Gwida għall-Utent tas-Servizz disponibbli fil-kont tar-riċevitur tas-servizz (minn hawn 'il quddiem - il-Gwida għall-Utent) u r-regoli stabbiliti fiha, u għandhom jużaw is-servizzi biss fil-limiti tad-drittijiet mogħtija lill-utent, billi jissottomettu lis-sottosistema LITEKO PES id-data korretta dwar ir-riċevitur tas-servizz, l-utent tas-servizz u data oħra li hija meħtieġa għall-iskop tal-forniment tas-servizzi u li tista' tiġi editjata mill-utent tas-servizz. F'każ li jsiru bidliet f'din id-data, l-utent tas-servizz irid jaġġorna l-kont sa mhux aktar tard mill-jum tax-xogħol li jmiss, biex jissottometti dokumenti lis-sottosistema LITEKO PES fil-format speċifikat fil-Gwida għall-Utent u li jistgħu jinqraw meta jiġu riprodotti permezz tas-subsistema LITEKO PES, biex joqgħod lura milli jwettaq kwalunkwe azzjoni mmirata biex tiddel, tfixkel jew b'xi mod ieħor ittellef il-funzjonament tas-subsistema LITEKO PES u milli jikser id-drittijiet u l-interessi legittimi ta' partijiet terzi.

2. Legiżlazzjoni nazzjonali dwar il-vidjowkonferenzi f'materji ċivili u kummerċjali

L-użu tal-vidjowkonferenzi f'materji ċivili u kummerċjali huwa rregolat minn:

1. L-Artikolu 175² tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili tar-Repubblika tal-Litwanja (iktar 'il quddiem il-“KPC”). L-użu ta' teknoloġiji tat-telekonferenzi bil-vidjow;
2. L-Artikolu 34(7)-(8) tal-Liġi dwar il-Qrati tar-Repubblika tal-Litwanja (iktar 'il quddiem il-“Liġi dwar il-Qrati”);
3. Id-Digriet Nru 1R-309 tal-Ministru għall-Ġustizzja tar-Repubblika tal-Litwanja tas-7 ta' Diċembru 2012 (kif emendat bid-Digriet Nru 1R-355 tal-Ministru għall-Ġustizzja tar-Repubblika tal-Litwanja tad-29 ta' Ottubru 2020) li japprova d-Deskrizzjoni tal-proċedura għall-użu tat-teknoloġiji tat-telekonferenzi bil-vidjow f'materji ċivili u amministrattivi (iktar 'il quddiem id-“Deskrizzjoni approvata mill-Ministru għall-Ġustizzja”);
4. Ir-Riżoluzzjoni Nru 13p-156-(7.1.2) tal-Kunsill Ġudizzjarju tat-28 ta' Novembru 2014 li tapprova d-Deskrizzjoni tal-proċedura għall-użu tat-tagħmir tal-vidjowkonferenzi matul il-proċedimenti tal-qorti (iktar 'il quddiem id-“Deskrizzjoni”);
5. Ir-Rakkomandazzjonijiet dwar is-seduti tal-qorti mill-bogħod (“ir-Rakkomandazzjonijiet”) adottati mill-Kunsill Ġudizzjarju permezz tad-deċiżjoni bil-minuti tas-27 ta' Awwissu 2021.

Il-qrati jistgħu jorganizzaw il-vidjowkonferenzi f'konformità mal-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) 2023/2844. Ma hemm l-ebda data disponibbli dwar id-drittijiet ta' istituzzjonijiet oħra li jagħmlu vidjowkonferenzi skont l-Artikolu 5 tar-Regolament.

Il-preżenza tal-partecipanti fil-proċedimenti u fis-seduta ta' smiġh ta' xhud bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi u/jew tat-telekonferenzi jistgħu jiġu organizzati fuq l-inizjattiva tal-qorti stess, wara li l-qorti tkun ivvalutat l-adegwatezza u l-kapaċità tal-qorti li torganizza s-seduta bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi u/jew tat-telekonferenzi, kif ukoll il-possibbiltajiet għall-partecipanti li jattendu s-seduta bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi u/jew tat-telekonferenzi (*il-paragrafu 7 tad-Deskrizzjoni approvata mill-Ministru għall-Ġustizzja*).

Il-qrati jużaw l-aktar il-pjattaforma Zoom jew it-tagħmir tal-vidjowkonferenzi installat fil-qorti.

It-tip ta' konferenza (vidjowkonferenza jew telekonferenza) u t-teknoloġija speċifika tal-vidjowkonferenzi (tagħmir ċentralizzat tal-vidjowkonferenzi tal-qorti (“tagħmir tal-qorti ċentralizzat”), Zoom, Microsoft Teams, apparat tat-telefown fiss jew tal-mowbajl, eċċ.) jintgħażlu, jiġu organizzati u ġestiti mill-imħallef li jkun qed jisma' l-kawża, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi tal-każ, it-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi disponibbli għall-qorti u d-disponibbiltà tagħha, kif ukoll l-aċċess għat-teknoloġija rilevanti mill-partecipanti fil-proċedimenti.

Fid-dawl tal-htieġa li tiġi żgurata s-sigurtà elettronika tad-data pprovduta fi proċedimenti tal-qorti mill-bogħod, ir-rakkomandazzjoni hija li jintużaw teknoloġiji tal-vidjowkonferenzi vvalutati u rikonnoxxuti bħala siguri miċ-Ċentru Nazzjonali taċ-Ċibersigurtà, filwaqt li tingħata prijorità, sa fejn ikun prattikabbli, lil:

- tagħmir ċentralizzat tal-qorti;
- il-pjattaforma Zoom abbażi ta' licenzji mogħtija lill-qrati (permezz ta' kont tal-qorti) (*il-paragrafi 3.2 sa 3.3 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

Partecipant fil-proċedimenti jista' jesprimi l-fehmiet tiegħu dwar is-smiġh tal-kawża permezz ta' teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni elettronika (permezz ta' vidjowkonferenzi, telekonferenzi, eċċ.) fi kwalunkwe dokument proċedurali li jissottometti (l-Artikolu 111(2)(6) tas-CCP).

Issir reġistrazzjoni tal-awdjo tal-kors tas-seduta tal-qorti f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-liġi proċedurali. Għall-iskop tar-reġistrazzjoni u tal-investigazzjoni tal-provi, il-qorti tista' tirrekordja l-vidjow, tiffilmja u tiegħu ritratt skont il-proċedura stabbilita mil-liġi proċedurali jew tuża kwalunkwe tagħmir tekniku ieħor (l-Artikolu 38(3) tal-Liġi dwar il-Qrati).

Kull seduta ta' smiġh orali tiġi rreġistrata f'reġistrazzjoni tal-awdjo tas-seduta ta' smiġh (l-Artikolu 168 tas-CCP). Il-persuni involuti fil-proċedimenti għandhom id-dritt li jkollhom aċċess għar-reġistrazzjoni tal-awdjo tas-seduta tal-qorti (l-Artikolu 168(4) tal-KPC) f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-atti legali li jirregolaw il-proċedura għall-aċċess għall-materjali tal-kawża kriminali u ċivili u għall-każijiet ta' reati amministrattivi u delitti

amministrattivi (*il-paragrafu 6 tal-Proċedura biex isiru reġistrazzjonijiet tal-awdjo tas-seduti tal-qorti approvati bir-Riżoluzzjoni Nru 13P-22-(7.1.2) tal-Kunsill Ġudizzjarju tal-14 ta' Frar 2014 ("ir-Riżoluzzjoni")*).

Ir-reġistrazzjonijiet tal-awdjo tas-seduti tal-qorti jinżammu u jiġu arkivjati skont il-proċedura stabbilita mil-liġi. Trid tiġi żgurata l-protezzjoni tar-reġistrazzjoni tal-awdjo tas-seduta tal-qorti kontra l-użu, l-ikkupjar, l-editjar u l-qerda mhux awtorizzati (il-paragrafi 9 u 11 tad-Deskrizzjoni tar-rekwiżiti għar-reġistrazzjonijiet tal-awdjo tas-seduti tal-qorti biex jiġi rreġistrat l-iżvolġiment tal-proċedimenti tas-seduti tal-qorti approvati bl-Ordni Nru 1R-314 tal-Ministru għall-Ġustizzja tar-Repubblika tal-Litwanja tal-11 ta' Diċembru 2012).

Ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ta' seduta pubblika rreġistrata minn apparat ta' reġistrazzjoni tal-awdjo stazzjonarju tiġi ttrasferita mill-apparat għal-LITEKO b'mod awtomatizzat sakemm, għal raġunijiet tekniċi, ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ma tiġix ittrasferita manwalment mis-server lokali tal-qorti għal-LITEKO.

Ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ta' seduta pubblika rreġistrata minn apparat mobbli għar-reġistrazzjoni tal-awdjo tiġi ttrasferita manwalment lil-LITEKO.

Ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ta' seduta ta' smiġh magħluqa, kif ukoll ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ttrasferita lil-LITEKO f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-leġiżlazzjoni dwar l-arkivjar tal-każijiet, jiġu rreġistrati fuq mezz tal-kompjuter (CD-ROM eċċ.), filwaqt li tiġi żgurata l-protezzjoni kontra kwalunkwe tibdil jew qerda tar-reġistrazzjonijiet tal-awdjo li jinsabu fihom. Dan il-mezz huwa mehmuz mal-proċess tal-kawża u huwa pproċessat f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-liġi (*il-paragrafi 12 sa 13, 15 tar-Riżoluzzjoni*).

Il-qorti tiggarrantixxi d-dritt ta' parti għall-assistenza effettiva minn avukat/assistent legali fil-proċedimenti kollha tal-qorti, inkluż il-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet mal-partecipant li jkun qed jiġi rrapprezentat. Jekk l-avukat/l-assistent legali u l-klijent ma jkunux fiżikament preżenti fl-istess post, il-qorti tista' tapplika l-miżuri li ġejjin jew miżuri oħra:

- fuq talba tal-avukat/l-assistent legali u l-klijent/konvenut, il-qorti (membru tal-persunal maħtur mill-qorti) tista' ċċaqlaqhom għal kamra virtwali separata fejn ikunu jistgħu jiddiskutu l-pożizzjoni tad-difiża tagħhom u kwistjonijiet oħra b'mod kunfidenzjali (is-software Zoom liċenzjat, pereżempju, għandu din il-funzjonalità (kmamar distakkati)). Imbagħad jintbagħtu lura fl-ambjent tal-laqgħa ġenerali;
- tista' titħabbar pawża, il-kameras u l-mikrofoni jintfexx, u l-klijent/il-konvenut jithalla jitkellem bit-telefown ma' avukat/assistent legali. Jekk l-avukat/l-assistent legali u l-klijent ikunu fiżikament preżenti fl-istess post, huma jistgħu jitolbu pawża. Huma jiftu l-mikrofonu u l-vidjokamera waqt il-pawża u jerġgħu lura għall-ambjent tal-laqgħa ġenerali wara l-pawża.

Jekk il-persuna tinsab f'bini kkontrollat mill-awtoritajiet pubbliċi (ċentru ta' detenzjoni, ħabs, eċċ.), hija għandha d-dritt li titlob pawża fil-proċedimenti, li matulha l-uffiċjali kollha jitolbu mill-bini, filwaqt li jibgħu biss l-individwu inkwistjoni u l-avukat tad-difiża tiegħu (il-mikrofonu u l-kameras jintfexx ukoll) (*il-paragrafu 5.13 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

Il-vidjowkonferenza hija organizzata u mwettqa f'konformità mal-proċedura stabbilita fil-KPĊ, il-Kapitolu II "Organizzazzjoni u Kondotta tal-Vidjowkonferenzi" tad-Deskrizzjoni, il-Kapitolu II "Organizzazzjoni tal-Proċedimenti tal-Qorti b'Mezzi tat-Teknoloġiji tat-Telekonferenzi bil-Vidjow" tad-Deskrizzjoni approvata mill-Ministru għall-Ġustizzja u l-paragrafi 3 sa 5 tar-Rakkomandazzjonijiet.

Tista' tintuża teknoloġija tat-traskrizzjoni awtomatika tat-taħdit.

Qabel ma toħroġ ordni, il-qorti li tisma' l-kawża tikkuntattja lill-persuna maħtura mill-awtorità (il-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur, is-Servizz tal-Ħabs Litwan) li lilha tiġi indirizzata t-talba biex tiġi organizzata vidjowkonferenza matul il-proċedimenti, li hija responsabbli għall-użu tat-tagħmir tal-vidjowkonferenzi, il-manutenzjoni tiegħu u l-organizzazzjoni tal-vidjowkonferenzi, dwar il-possibbiltà li tiġi organizzata vidjowkonferenza, u dawn jaqblu dwar il-post, id-data u l-ħin tal-vidjowkonferenza.

Il-qorti tagħzel l-awtorità (il-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur, il-korp subordinat għas-Servizz tal-Ħabs) li għaliha tapplika b'talba biex torganizza vidjowkonferenza matul il-proċedimenti, filwaqt li tqis il-post ta' residenza (il-post) tal-persuna li tkun qed tiġi interrogata u/jew il-kapaċità tal-persuna li tkun qed tiġi interrogata li tasal fil-post tal-vidjowkonferenza skedata.

Meta l-qorti u/jew l-awtorità li għaliha l-qorti tapplika għall-organizzazzjoni ta' vidjowkonferenza ma jkollhiex

tagħmir tal-vidjowkonferenzi, hija tapplika għall-qorti tad-distrett li fit-territorju tagħha għandha ġurisdizzjoni, għal qorti oħra jew għal kwalunkwe awtorità oħra bit-tagħmir tal-vidjowkonferenzi mobbli meħtieġ għall-użu ta' tali tagħmir biex twettaq l-interrogazzjoni permezz ta' vidjowkonferenza. It-tagħmir tal-vidjowkonferenzi mobbli jsir disponibbli u jiġi rritornat lill-qorti u/jew lill-awtorità li l-qorti tapplika għall-organizzazzjoni tal-vidjowkonferenzi f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-liġi (*il-paragrafi 7-8 tad-Deskrizzjoni*).

Jekk parteċipant fil-proċedimenti jinforma lill-qorti li ma jagħtix il-kunsens tiegħu għal seduta mill-bogħod jew ma jkollux il-kapaċità teknika li jipparteċipa bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi indikata mill-qorti, il-qorti tista' torganizza seduta ibrida mill-bogħod u tistieden lil dik il-persuna tattendi s-seduta personalment.

Meta tiġi vvalutata l-kapaċità tal-partiċipanti fil-proċedimenti li jipparteċipaw fis-seduta ta' smiġħ bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi, huwa rrakkomandat li jitqiesu ċ-ċirkostanzi li ġejjin (lista mhux eżawrjenti):

- il-mezzi tekniċi għad-dispożizzjoni ta' individwu (jekk tali informazzjoni tkun disponibbli għall-qorti);
- is-sitwazzjoni ta' gruppi vulnerabbli ta' partiċipanti fil-proċedimenti (minorenni, persuni b'diżabbiltà, eċċ.) li tista' tippreveni individwu milli jipparteċipa b'mod indipendenti u/jew sħiħ fil-proċedimenti bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi (*il-paragrafi 3.8 sa 3.9 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

Għall-iskopijiet li tiġi stabbilita l-identità tal-persuni preżenti waqt is-seduta:

Parteċipant li jattendi s-seduta permezz tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi jrid jidentifika lilu nnifsu u juri d-dokument tal-identità tiegħu b'tali mod li l-qorti tkun tista' tqabblu mal-kopja ċċertifikata ppreżentata lill-qorti f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-liġi;

Parteċipant li jattendi s-seduta permezz tat-teknoloġija tat-telekonferenzi jrid jingħaqad mas-seduta bl-użu tad-data tal-login ipprovduta mill-qorti, jidentifika lilu nnifsu u jaqra d-data li ġejja mitluba mill-qorti: in-numru ta' identifikazzjoni personali (parti minnu), in-numru taċ-ċertifikat tal-avukat/tal-assistent legali, il-kodiċi assenjat mill-qorti u/jew data oħra li tippermetti l-identifikazzjoni tal-persuna (*il-paragrafu 9 tad-Deskrizzjoni approvata mill-Ministru għall-Ġustizzja*).

L-identità tal-persuna intervistata permezz ta' vidjowkonferenza tista' tiġi stabbilita wkoll b'mezzi oħra b'deċiżjoni tal-qorti rikjedenti (*il-paragrafu 13 tad-Deskrizzjoni*).

Il-vidjowkonferenza fil-proċedimenti tal-qorti hija organizzata u mwettqa f'konformità mar-regoli tal-proċedura ġudizzjarja stabbiliti bil-liġi u l-proċedura għall-organizzazzjoni u t-twettiq tal-vidjowkonferenzi u l-użu ta' tagħmir tal-vidjowkonferenzi stabbiliti fid-Deskrizzjoni u atti legali oħra (*il-paragrafu 4 tad-Deskrizzjoni*).

Il-partijiet għandhom id-dritt li jispezzjonaw il-proċess tal-kawża (inkluż il-proċess elettroniku), li jagħmlu u jirċievu estratti u kopji (kopji diġitali) tiegħu, li jipprezentaw oġġezzjonijiet, li jipproduċu provi, li jieħdu sehem fl-eżami tal-provi, li jagħmlu mistoqsijiet lill-persuni l-oħra involuti fil-proċedimenti, li xhieda u lill-esperti, li jipprezentaw talbiet, li jagħmlu sottomissjonijiet orali u bil-miktub lill-qorti, li jipprezentaw l-argumenti u l-osservazzjonijiet tagħhom dwar kwalunkwe kwistjoni li tinqala' matul il-proċedimenti, li jopponu t-talbiet, l-argumenti u l-osservazzjonijiet tal-partijiet l-oħra involuti fil-proċedimenti, li jiksbu kopji ċċertifikati (kopji diġitali) ta' sentenzi, ordnijiet, digrieti jew deċiżjonijiet tal-qorti, li jipprezentaw appelli kontra sentenzi u ordnijiet tal-qorti, u li jeżerċitaw kwalunkwe dritt proċedurali ieħor mogħti lill-partijiet mill-KPĊ (l-Artikolu 42(1) tal-KPĊ).

Il-President tas-seduta jispjega, f'konformità mal-proċedura stabbilita mill-KPĊ, lill-partijiet, lill-partijiet terzi u lir-rappreżentanti legali tagħhom li jidhru fis-seduta, id-drittijiet u l-obbligi proċedurali tagħhom, ħlief meta l-partijiet jew il-partijiet terzi jmexxu l-każ permezz ta' rappreżentant b'lawrja universitarja fid-dritt (l-Artikolu 243 tal-KPĊ).

Il-persuni li ma jtkellmux il-lingwa uffiċjali huma ggarantiti d-dritt li jipparteċipaw fi proċedimenti tal-qorti permezz ta' interpretu (l-Artikolu 8(2) tal-Liġi dwar il-Qrati tar-Repubblika tal-Litwanja, l-Artikolu 11(2) tal-KPĊ).

Fejn meħtieġ, il-qorti rikjedenti u l-awtorità rikjesta jistgħu jaqblu b'mod reċiproku dwar mizuri għall-protezzjoni tal-persuna li għandha tiġi interrogata u jiżguraw ukoll li l-persuna li għandha tiġi interrogata tkun assistita minn interpretu, jekk ikun meħtieġ (*il-paragrafu 12 tad-Deskrizzjoni*).

Jekk ikun involut interpretu fil-proċedimenti tal-qorti, l-interpretu għandu f'kull ħin matul is-seduta jkollu kuntatt viżiv xieraq mal-partiċipant fil-proċedimenti tal-qorti li l-lingwa tiegħu tkun qed tiġi interpretata (*il-paragrafu*

5.14 tar-Rakkomandazzjonijiet).

Meta tisma' l-kawża, il-qorti hija meħtieġa teżamina direttament l-evidenza fil-kawża, jiġifieri: tintervista lill-persuni involuti fil-proċedimenti, tisma' d-dikjarazzjonijiet tax-xhieda, u teżamina opinjonijiet esperti, bil-miktub, materjali u evidenza oħra (l-Artikolu 235(1) tal-KPĊ).

Il-persuni maħtura minn korp (qorti, uffiċċju tal-prosekutur, korp subordinat għas-servizz tal-ħabs) mitluba mill-qorti tal-eżami biex jorganizzaw vidjowkonferenza matul il-proċedimenti u responsabbli għall-użu u l-manutenzjoni tat-tagħmir tal-vidjowkonferenzi u l-organizzazzjoni ta' vidjowkonferenzi flimkien ma' rappreżentanti oħra ta' dak il-korp li jipparteċipaw fl-eżami permezz ta' vidjowkonferenza għandhom ukoll jippermettu lill-persuna intervistata tippreżenta l-provi u tiżgura li din tiġi trażmessa lill-qorti li tkun qed tisma' l-kawża (l-Artikolu 10.4 tad-Deskrizzjoni).

Il-persuna interrogata permezz ta' vidjowkonferenza tista' tippreżenta evidenza lill-qorti bil-posta, bil-faks, bil-Portal tas-Servizzi Elettronici tal-qorti Litwani (e-court.lt), jew permezz ta' rappreżentant tal-korp (il-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur, il-korp subordinat għas-Servizz tal-ħabs) mitluba mill-qorti eżaminatriċi biex torganizza vidjowkonferenza fil-proċedimenti tal-qorti, dak ir-rappreżentant jipparteċipa fis-seduta ta' vidjowkonferenza jew b'mezzi oħra previsti mil-liġi (il-paragrafu 13¹ tad-Deskrizzjoni).

Fi tmiem is-seduta ta' smiġħ bil-vidjowkonferenza, rappreżentant tal-korp (il-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur, il-korp subordinat għas-Servizz tal-ħabs) mitlub mill-qorti eżaminatriċi biex jorganizza vidjowkonferenza fil-proċedimenti tal-qorti, mhux aktar tard mill-jum tax-xogħol ta' wara, ifassal konferenza billi juża l-mudell mogħti fl-Anness għad-Deskrizzjoni, akkumpanjat minn ġurament jew impenn iffirmit mill-persuna interrogata (meta l-persuna li għandha tiġi interrogata tkun meħtieġa tiegħu ġurament jew tiffirma impenn) u l-evidenza pprovduta, li tiġi ppreżentata lill-qorti li tkun qed tisma' l-kawża (il-paragrafu 14 tad-Deskrizzjoni).

Jekk, matul seduta mill-bogħod, tinqala' l-ħtieġa li jiġu ppreżentati dokumenti jew provi li ma setgħux jiġu ppreżentati qabel id-data tas-seduta, il-qorti tiddeċiedi dwar is-sottomissjoni u l-ammissjoni f'konformità mal-liġi proċedurali. Għandhom jiġu stabbiliti miżuri biex jiġi żgurat li l-parteeċipanti kollha jkunu jistgħu jaraw u/jew jisimgħu l-materjal sottomess matul il-laqqgħa mill-bogħod. F'każijiet bħal dawn, jistgħu jiġu deċiżi dawn li ġejjin, eż.:

- li tiġi aġġornata s-seduta ta' smiġħ u tiġi stabbilita skadenza sa meta l-parteeċipant fil-proċedimenti tal-qorti jrid jippreżenta dokumenti u evidenza materjali f'konformità mal-proċedura preskritta (permezz tal-uffiċċju tal-qorti, bil-posta, permezz tal-EPP);
- jekk il-parteeċipanti kollha fil-proċedimenti jkunu utenti tal-EPP, tista' tiġi ddikjarata pawża u li d-dokumenti ordnati jiġu ppreżentati fil-fajl tal-każ permezz tal-EPP mingħajr dewmien, sabiex is-seduta ta' smiġħ tkun tista' tkompli fl-istess jum wara li d-dokumenti jkunu ġew ikkonsultati;
- bid-deċiżjoni tal-qorti f'każ partikolari, fejn mhux il-parteeċipanti kollha fil-proċedimenti jkunu utenti tal-EPP, jista' jiġi ddikjarat aġġornament biex parti tkun tista' tippreżenta dokumenti lill-qorti permezz tal-posta elettronika u/jew biex il-qorti tkun tista' tibgħat dokumenti lill-parteeċipanti l-oħra fil-proċedimenti għall-ispezzjoni tagħhom fl-indirizz tal-posta elettronika li jkunu indikaw, wara li jiġu vvalutati l-aspetti ta' sigurtà tal-każ, inkluż il-protezzjoni tad-data personali, u r-riskji possibbli (*il-paragrafu 5.11 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

Meta jiġi interrogat xhud jew parteeċipant ieħor fil-proċedimenti mill-bogħod, il-qorti tingħata l-parir li tiżgura li l-parteeċipant ma jiġix influwenzat bla bżonn u li ma jsir l-ebda użu minn mezzi mhux awtorizzati. Il-Qorti tista', jekk ikun meħtieġ u f'konformità mal-kapaċitajiet tekniċi tal-parteeċipant fil-proċedimenti, tiegħu l-miżuri li ġejjin jew miżuri oħra:

- titlob tidwira bil-kamera tal-bini li minnu l-individwu jkun qed jieħu sehem fil-proċedimenti, li tagħti dehra b'rotazzjoni (jiġifieri ssir verifika mill-bogħod fil-bini). F'dan il-każ, huwa rakkomandabbli li jkun hemm konformità maż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin:
 1. il-parteeċipant jiġi mwissi minn qabel li l-qorti ser tapplika tali miżura sabiex jiġi evitat il-ksur tar-rekwiżiti tal-protezzjoni tad-data tal-persuna;
 2. il-parteeċipant jiġi mwissi minn qabel li l-kamera użata trid tkun mobbli. Il-qorti tista' titlob li dawn l-azzjonijiet jitwettqu fi kwalunkwe mument matul il-proċedimenti;
- il-parteeċipant huwa mfakkar dwar il-projbizzjoni fuq l-użu ta' mezzi elettronici ta' komunikazzjoni u huwa rakkomandat li jsakkar (jagħlaq) minn ġewwa l-bibien tal-bini li minnu jkun qed jieħu sehem fil-

proċedimenti. Qabel il-laqgħa mill-bogħod, il-persuna għandha tiġi infurmata li l-bini li minnu se tipparteċipa fil-proċedimenti jrid ikun separat (ma jistax iservi bħala passaġġ). Barra minn hekk, jista' jintalab li l-vidjokamera tinżamm ippuntata fuq il-bieb matul il-laqgħa;

- il-persuna tista' tinalab twestaq azzjonijiet ergonomiċi b'tali mod li tiżgura li l-veduta tal-kamera tkopri lill-parteċipant sal-qadd, jiġifieri li mhux biss il-wiċċ tiegħu iżda wkoll idejha u l-madwar immedjat tiegħu jkun jistgħu jidhru;
- il-persuna tista' tinalab toqgħod aktar 'il bogħod mid-displej tal-vidjow sabiex jiġi evitat il-qari mill-iskrin (*il-paragrafu 5.12 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

It-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi evalwati miċ-Ċentru Nazzjonali taċ-Ċibersigurtà u rikonoxxuti bħala siguri, iċċertifikati u liċenzjati jintużaw, bi prijorità mogħtija, sa fejn ikun prattikabbli, għal:

- tagħmir ċentralizzat tal-qorti;
- il-pjattaforma Zoom.

3. Il-leġiżlazzjoni nazzjonali dwar l-użu ta' vidjokonferenzi f'materji kriminali

L-użu tal-vidjowkonferenzi f'materji kriminali huwa rregolat minn:

1. L-Artikolu 8² tal-Kodiċi tal-Proċedura Kriminali tar-Repubblika tal-Litwanja (iktar 'il quddiem il-"KPK", Kodiċi tal-Proċedura Kriminali).
2. L-Artikolu 34(7)-(8) tal-Liġi dwar il-Qrati;
3. id-Deskrizzjoni;
4. id-Deskrizzjoni tal-Proċedura għall-Użu tat-Teknoloġija tal-Vidjowkonferenzi f'Materji Kriminali, approvata bl-Ordni Nru 1R-183 tal-Ministru għall-Ġustizzja tar-Repubblika tal-Litwanja tal-31 ta' Mejju 2021 ("id-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali");
5. ir-Rakkomandazzjonijiet.

F'każijiet eċċezzjonali, fejn ma jkunx possibbli li jiġi żgurat is-smiġħ tal-kawżi skont il-proċedura regolari stabbilita mill-KPK, is-smiġħ tal-kawżi u l-parteċipazzjoni tal-partijiet fil-proċedimenti, tax-xhieda, tal-esperti, tal-professjonisti, tal-interpreti u ta' persuni oħra involuti fil-proċedimenti, jistgħu, fejn ikun teknikament fattibbli, jiġu żgurati bl-użu tat-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni elettronika (permezz ta' vidjowkonferenza) meta jkun raġonevoli li wieħed jassumi li dan jirriżulta f'eżami aktar rapidu tal-każ, mingħajr preġudizzju għal investigazzjoni sħiħa u oġġettiva taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ u d-drittijiet tal-parteċipanti fil-proċedimenti. Din il-kwistjoni normalment tiġi deċiża mill-qorti permezz ta' digriet qabel is-seduta. Dan id-digriet ma huwiex suġġett għal appell. Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu ma japplikawx f'każijiet fejn prosekutur, vittma u/jew ir-rappreżentant tagħha, persuna akkużata, ir-rappreżentant legali tagħha u/jew l-avukat tad-difiża tagħha, rikorrent ċivili, konvenut ċivili u/jew ir-rappreżentanti tagħhom joġġezzjonaw għall-użu tat-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni elettronika (vidjowkonferenza) biex imexxu s-smiġħ tal-kawża (*l-Artikolu 8²(2) tal-KPK*).

Imħallef, prosekutur u uffiċjal tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess iridu jagħtu struzzjonijiet lill-parteċipanti fil-proċedimenti dwar id-drittijiet proċedurali tagħhom u jiżguraw il-kapaċità tagħhom li jeżerċitaw tali drittijiet (*l-Artikolu 45 tal-KPK*).

Il-qorti tiegħu deċiżjoni dwar l-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi fi proċedimenti kriminali, filwaqt li tispedja lill-parteċipanti fil-proċedimenti msemmija fl-Artikolu 8²(2) tal-Kodiċi ta' Proċedura Kriminali li huma jistgħu joġġezzjonaw li t-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi tintuża biex titwestaq is-seduta tal-kawża (*il-paragrafu 16 tad-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali*).

Il-proċedimenti kriminali u l-preżenza ta' parteċipanti fi proċedimenti tal-qorti bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi jistgħu jiġu organizzati jew fuq inizzjattiva tal-qorti stess jew fuq talba ta' parteċipant, li jistgħu jiġu ppreżentati lill-qorti bil-miktub jew ippreżentati bil-fomm f'seduta. It-talba ssir minn xhieda, esperti, speċjalisti, interpreti u persuni oħra involuti fil-proċedimenti biex dawn jieħdu sehem fis-seduta bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi (*il-paragrafu 6 tad-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali*).

Qabel ma toħroġ ordni, il-qorti li tisma' l-kawża tikkuntattja lill-persuna maħtura mill-korp (qorti, uffiċċju tal-prosekutur, is-Servizz tal-Ħabs Litwan) li lillu tiġi indirizzata t-talba biex tiġi organizzata vidjowkonferenza matul il-proċedimenti, li hija responsabbli għall-użu u l-manutenzjoni tat-tagħmir tal-vidjowkonferenzi u l-

organizzazzjoni ta' vidjowkonferenzi, dwar il-possibbiltà li tiġi organizzata vidjowkonferenza, u jaqblu dwar il-post, id-data u l-ħin tal-vidjowkonferenza.

Il-qorti tagħzel l-awtorità (il-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur, il-korp subordinat għas-Servizz tal-Ħabs) li għaliha tapplika b'talba biex torganizza vidjowkonferenza matul il-proċedimenti, filwaqt li tqis il-post ta' residenza (il-post) tal-persuna li tkun qed tiġi interrogata u/jew il-kapaċità tal-persuna li tkun qed tiġi interrogata li tasal fil-post tal-vidjowkonferenza skedata.

Meta l-qorti u/jew l-awtorità li għaliha l-qorti tapplika għall-organizzazzjoni ta' vidjowkonferenza ma jkollhiex tagħmir tal-vidjowkonferenzi, hija tapplika għall-qorti tad-distrett li fit-territorju tagħha għandha ġurisdizzjoni, għal qorti oħra jew għal kwalunkwe awtorità oħra bit-tagħmir tal-vidjowkonferenzi mobbli meħtieġ għall-użu ta' tali tagħmir biex twettaq l-interrogazzjoni permezz ta' vidjowkonferenza. It-tagħmir tal-vidjowkonferenzi mobbli jingħata lill-qorti u/jew lill-korp li l-qorti titlob li jorganizza vidjowkonferenza biex tintuża u tiġi rritornata f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-liġi (*il-paragrafi 6 sa 8 tad-Deskrizzjoni*).

Jekk parteċipant fil-proċedimenti jinforma lill-qorti li ma jagħtix il-kunsens tiegħu għal seduta mill-bogħod jew ma jkollux il-kapaċità teknika li jipparteċipa bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi indikata mill-qorti, il-qorti tista' torganizza seduta ibrida mill-bogħod u tistieden lil dik il-persuna tattendi s-seduta personalment.

Meta tiġi vvalutata l-kapaċità tal-parteċipanti fil-proċedimenti li jipparteċipaw fis-seduta ta' smiġħ bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi, huwa rrakkomandat li jitqiesu ċ-ċirkostanzi li ġejjin (lista mhux eżawrjenti):

- il-mezzi tekniċi għad-dispożizzjoni ta' individwu (jekk tali informazzjoni tkun disponibbli għall-qorti);
- is-sitwazzjoni ta' gruppi vulnerabbli ta' parteċipanti fil-proċedimenti (minorenni, persuni b'diżabbiltà, eċċ.) li tista' tipprevjeni lil persuna milli tipparteċipa b'mod indipendenti u/jew bis-sħiħ fil-proċedimenti bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi (*il-paragrafi 3.8 sa 3.9 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

Il-qorti għandha tiggarrantixxi d-dritt ta' parti għal assistenza effettiva minn avukat/assistent legali fil-proċedimenti kollha tal-qorti, inkluż il-kunfidenzjalità tal-komunikazzjoni mal-parteċipant li tirrappreżenta. Jekk l-avukat/l-assistent legali u l-klijent ma jkunux fiżikament preżenti fl-istess post, il-qorti tista' tapplika l-miżuri li ġejjin jew miżuri oħra:

- fuq talba tal-avukat/l-assistent legali u l-klijent/konvenut, il-qorti (membru tal-persunal maħtur mill-qorti) tista' ċċaqlaqhom għal kamra virtwali separata fejn ikunu jistgħu jiddiskutu l-pożizzjoni tad-difiża tagħhom u kwistjonijiet oħra b'mod kunfidenzjali (is-software Zoom liċenzjat, pereżempju, għandu din il-funzjonalità (kmamar distakkati)). Imbagħad jintbagħtu lura fl-ambjent tal-laqgħa ġenerali;
- tista' titħabbar pawża, il-kameras u l-mikrofoni jintfew, u l-klijent/il-konvenut jithalla jitellem bit-telefown ma' avukat/assistent legali. Jekk l-avukat/l-assistent legali u l-klijent ikunu fiżikament preżenti fl-istess post, huma jistgħu jitolbu pawża. Huma jiftu l-mikrofonu u l-vidjokamera waqt il-pawża u jerggħu lura għall-ambjent tal-laqgħa ġenerali wara l-pawża.

Jekk il-persuna tinsab f'bini kkontrollat mill-awtoritajiet pubbliċi (ċentru ta' detenzjoni, ħabs, eċċ.), hija għandha d-dritt li titlob pawża fil-proċedimenti, li matulha l-uffiċjali kollha jitolbu mill-bini, filwaqt li jibgħu biss l-individwu inkwistjoni u l-avukat tad-difiża tiegħu (il-mikrofonu u l-kameras jintfew ukoll) (*il-paragrafu 5.13 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

Meta minuri jipparteċipa f'seduta ta' smiġħ, ir-rappreżentanti legali tal-minuri jiġu infurmati dwar is-seduta ta' smiġħ, li ssir permezz ta' tagħmir ta' vidjowkonferenzi jew teknoloġija remota oħra, f'konformità mal-proċedura prevista fil-KPK. Rappreżentant legali jeħtieġu, meta jiġi mħarrek, jidher quddiem uffiċjal tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess, prosekutur, imħallef u qorti u josserva l-proċedura stabbilita matul investigazzjoni ta' qabel il-proċess u seduta fil-qorti (l-Artikolu 54(2) tal-KPK).

L-aħjar interessi tat-tfal għandhom jitqiesu skont il-proċedura stabbilita fil-KPK, bħal: Għall-interrogazzjoni ta' xhud minuri jew tfal vittmi f'kull mument, kif ukoll l-interrogazzjoni ta' xhud minorenni jew vittma minorenni fir-rigward ta' reati kontra l-ħajja tal-bniedem, is-saħħa, il-libertà, l-awtodeterminazzjoni sesswali u l-involjabbiltà, it-tfal u l-familja, u fir-rigward tal-qligħ mill-prostituzzjoni tal-minuri jew l-involvement tal-minorenni fil-prostituzzjoni jew f'kazijiet oħra meta jintalbu mill-parteċipanti fil-proċedimenti jew bil-mozzjoni ta' uffiċjal tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess, prosekutur jew imħallef tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess, irid jattendi psikologu, biex jassisti fl-interrogazzjoni tal-minorenni b'kont meħud tal-maturità soċjali u psikoloġika tiegħu, kif ukoll rappreżentant ta' istituzzjoni tal-istat għall-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal, li josserva minn kamra oħra jekk id-

drittijiet tax-xhud minorenni jew tal-vittma minorenni humiex qed jiġu rispettati matul l-interrogazzjoni. Ir-rappreżentant tal-istituzzjoni tal-Istat għall-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal jista' jistaqsi mistoqsijiet lill-persuna li tkun qed tiġi intervistata u jissottometti talbiet dwar l-interrogazzjoni. Rappreżentant tax-xhud minorenni jew tal-vittma minorenni għandu d-dritt li jipparteċipa fl-interrogazzjoni biss ladarba jkun gie stabbilit li mhu se jeżerċita l-ebda influwenza fuq il-minorenni (*I-Artikolu 186(3) tal-KPK*).

Fuq talba tal-partijiet fil-proċedimenti jew fuq l-inizjattiva ta' uffiċjal tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess, tal-prosekutur jew tal-imħallef tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess, għall-interrogazzjoni ta' persuna minorenni suspettata jrid jattendi psikologu, li jassisti fl-interrogazzjoni tal-minorenni filwaqt li jqis il-maturità soċjali u psikoloġika tiegħu, u/jew rappreżentant ta' istituzzjoni tal-Istat għall-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal, li josserva jekk id-drittijiet tal-minorenni suspettat humiex qed jiġu rispettati matul l-interrogazzjoni (*I-Artikolu 188(5) tal-KPK*).

Il-parteeċipazzjoni ta' avukat tad-difiża hija obligatorja fl-investigazzjoni ta' każijiet li jikkonċernaw atti li fihom minorenni jkun suspettat jew akkużat li jkun involut (*I-Artikolu 51(1)(1)*).

Il-pubblikazzjoni tad-data dwar il-persuni suspettati u l-vittmi minorenni hija pprojbata (*I-Artikolu 177(1) tal-KPK*).

Matul investigazzjoni ta' qabel il-proċess jew seduta tal-qorti trid issir reġistrazzjoni awdjoviżiva skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 8² tal-KPK. Din ir-reġistrazzjoni hija mehmuża mar-rekord ta' azzjoni proċedurali jew mat-traskrizzjoni ta' seduta tal-qorti u tiffirma parti integrali mir-rekord/traskrizzjoni, filwaqt li d-dokumenti proċedurali jiġu nnotifikati f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 8¹ ta' dan il-Kodiċi (l-Artikolu 8² (6) tal-KPK).

Ir-reġistrazzjoni tal-awdjo li ssir f'kawżi kriminali hija mehmuża mat-traskrizzjoni tas-seduta billi tiġi ttrasferita lill-LITEKO jew tiġi rreġistrata fuq mezz tal-kompjuter skont il-proċedura prevista fid-Deskrizzjoni tal-proċedura ta' reġistrazzjoni tal-awdjo tas-seduti tal-qorti approvata bir-Riżoluzzjoni Nru 13P-22-(7.1.2) tal-Kunsill Ġudizzjarju tal-14 ta' Frar 2014 (ir-"Riżoluzzjoni"), u tikkostitwixxi parti integrali mit-traskrizzjoni, u l-parteeċipanti fil-proċedura għandhom id-dritt ta' aċċess għar-reġistrazzjoni tal-awdjo u li jirċievu kopji tagħha skont il-proċedura prevista mil-leġiżlazzjoni.

Ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ta' seduta pubblika rreġistrata minn apparat ta' reġistrazzjoni tal-awdjo stazzjonarju tiġi ttrasferita mill-apparat għal-LITEKO b'mod awtomatizzat sakemm, għal raġunijiet tekniċi, ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ma tiġix ittrasferita manwalment mis-server lokali tal-qorti għal-LITEKO.

Ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ta' seduta pubblika rreġistrata minn apparat mobbli għar-reġistrazzjoni tal-awdjo tiġi ttrasferita manwalment lill-LITEKO.

Ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ta' seduta ta' smiġħ magħluqa, kif ukoll ir-reġistrazzjoni tal-awdjo ttrasferita lill-LITEKO f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-leġiżlazzjoni dwar l-arkivjar tal-każijiet, jiġu rreġistrati fuq mezz tal-kompjuter (CD-ROM eċċ.), filwaqt li tiġi żgurata l-protezzjoni kontra kwalunkwe tibdil jew qerda tar-reġistrazzjonijiet tal-awdjo li jinsabu fihom. Dan il-mezz huwa mehmuż mal-proċess tal-kawża u pproċessat skont il-proċedura stabbilita mil-liġi (*il-paragrafi 12 sa 13 u 15 tar-Riżoluzzjoni*).

Il-persuni jista' jkollhom aċċess għal reġistrazzjonijiet tal-awdjo magħmula f'kawżi mismugħa fil-grati f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-atti legali li jirregolaw il-proċedura għall-aċċess għall-materjali ta' materji kriminali u ċivili u każijiet amministrattivi, reati amministrattivi u delitti amministrattivi (*il-paragrafi 5-6 tar-Riżoluzzjoni*).

Reġistrazzjonijiet tal-awdjo u tal-vidjow li jsiru bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi jinħażnu f'konformità mal-proċedura stabbilita mill-Kunsill Ġudizzjarju (*il-paragrafu 14 tad-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali*).

Tista' tintuża teknoloġija tat-traskrizzjoni awtomatika tat-taħdit.

Il-KPK (*it-Taqsima 5. Appell matul investigazzjoni ta' qabel il-proċess*) jipprevedi l-possibbiltà ta' appell kontra azzjonijiet proċedurali u deċiżjonijiet ta' uffiċjal tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess u prosekutur.

L-Artikolu 6.271 tal-Kodiċi Ċivili tar-Repubblika tal-Litwanja jipprevedi l-possibbiltà li jinkiseb kumpens għal dannu kkawżat minn azzjonijiet illegali (atti, ommissjonijiet) ta' awtorità pubblika jew tal-impjegati tagħha li jaffettwaw direttament id-drittijiet, il-libertajiet u l-interessi tal-individwi (atti legali jew individwali, atti amministrattivi, atti

fiziċi, eċċ., mill-Istat jew mill-awtoritajiet municiċjali, bl-eċċezzjoni ta' sentenzi tal-qorti, ordnijiet u deċiżjonijiet).

It-tip ta' konferenza (vidjowkonferenza jew telekonferenza) u t-teknoloġija speċifika tal-vidjowkonferenzi (tagħmir ċentralizzat tal-vidjowkonferenzi tal-qorti ("tagħmir tal-qorti ċentralizzat"), Zoom, Microsoft Teams, apparat tat-telefon fiss jew tal-mowbajl, eċċ.) jintgħażlu, jiġu organizzati u ġestiti mill-imħallef li jkun qed jisma' l-kawża, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi tal-każ, it-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi disponibbli għall-qorti u d-disponibbiltà tagħha, kif ukoll l-aċċess għat-teknoloġija rilevanti mill-parteciċpanti fil-proċedimenti.

Fid-dawl tal-ħtieġa li tiġi żgurata s-sigurtà elettronika tad-data pprovduta fi proċedimenti tal-qorti mill-bogħod, ir-rakkomandazzjoni hija li jintużaw teknoloġiji tal-vidjowkonferenzi vvalutati u rikonossuti bħala siguri miċ-Ċentru Nazzjonali taċ-Ċibersigurtà, filwaqt li tingħata prijorità, sa fejn ikun prattikabbli, lil:

- tagħmir ċentralizzat tal-qorti;
- il-pjattaforma Zoom abbażi ta' liċenzji mogħtija lill-qrati (permezz ta' kont tal-qorti).

Sabiex jiġi żgurat li r-riżorsi tekniċi disponibbli għall-qorti jiġu allokatu kif xieraq u li l-imħallfin ikollhom aċċess ugwali għat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi akkwistata skont is-sistema tal-qorti, huwa rakkomandat li l-qorti tadotta skeda għall-użu tagħha, proċedura ta' riżerva jew miżuri organizzattivi oħra miftiehma fil-qorti (*il-paragrafi 3.2 sa 3.4 tar-Rakkomandazzjonijiet*).

Il-proċedimenti ġudizzjarji li jużaw it-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi huma organizzati f'konformità mar-regoli tal-proċedura ġudizzjarja stabbiliti fil-Kodiċi tal-Proċedura Kriminali, il-proċedura għall-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi stabbilita fid-Deskrizzjoni u atti legali oħra (*il-paragrafu 5 tad-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali*), il-Kapitolu II tad-Deskrizzjoni (l-organizzazzjoni u t-tweġġiq tal-vidjowkonferenzi), u f'konformità mal-proċedura stabbilita fil-paragrafi 3 sa 5 tar-Rakkomandazzjonijiet.

Il-proċedimenti kriminali u l-preżenza ta' parteciċpanti fi proċedimenti tal-qorti bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi jistgħu jiġu organizzati jew fuq inizzjattiva tal-qorti stess jew fuq talba ta' parteciċpant, li jistgħu jiġu ppreżentati lill-qorti bil-miktub jew ippreżentati bil-fomm f'seduta ta' smiġħ. It-talba ssir minn xhieda, esperti, speċjalisti, interpreti u persuni oħra involuti fil-proċedimenti għall-parteciċpazzjoni tagħhom f'seduta bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi (*il-paragrafu 6 tad-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali*).

Il-kwistjoni dwar jekk is-seduta għandhiex titmexxa permezz ta' vidjowkonferenza tiġi deċiża permezz ta' ordni motivat tal-qorti li tkun qed tisma' l-kawża. Qabel ma toħroġ ordni, il-qorti li tisma' l-kawża tikkuntattja lill-persuna maħtura mill-korp (qorti, uffiċċju tal-prosekutur, is-Servizz tal-Ħabs Litwan) li lilha tiġi indirizzata t-talba biex tiġi organizzata vidjowkonferenza matul il-proċedimenti, li hija responsabbli għall-użu u l-manutenzjoni tat-tagħmir tal-vidjowkonferenzi u l-organizzazzjoni ta' vidjowkonferenzi, dwar il-possibbiltà li tiġi organizzata vidjowkonferenza, u huma jaqblu dwar il-post, id-data u l-ħin tal-vidjowkonferenza. Il-lista ta' persuni maħtura mill-awtorità (il-qorti, l-uffiċċju tal-prosekutur, il-korp subordinat għas-Servizz tal-Ħabs) li lilha tiġi indirizzata talba għall-organizzazzjoni ta' vidjowkonferenza matul il-proċedimenti tal-qorti, li huma responsabbli għall-użu tat-tagħmir tal-vidjowkonferenzi, il-manutenzjoni tiegħu u l-organizzazzjoni ta' vidjowkonferenzi, flimkien mad-dettalji ta' kuntatt ta' tali persuni (l-istituzzjoni, in-numru tat-telefon, l-indirizz tal-posta elettronika) tiġi ppubblikata mill-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali fuq l-intranet tas-sistema tal-qrati. F'każ ta' bidla fil-persuna deżinjata jew fid-dettalji ta' kuntatt tagħha, l-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali tiġi infurmata u tagħgorna l-lista (*il-paragrafu 6 tad-Deskrizzjoni*).

Matul seduta ta' smiġħ tista' tintuża t-teknoloġija tat-traskrizzjoni awtomatika tat-taħdit.

Il-jipprevedi l-identifikazzjoni tal-persuni preżenti waqt is-seduta:

parteciċpant fil-proċedimenti, li jipparteciċpa fis-seduta permezz tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi, jidentifika lill-uffiċċju u juri dokument li jagħti prova tal-identità tiegħu b'tali mod li l-qorti tkun tista' tqabbilha ma' kopja tad-dokument, iċċertifikata f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-liġi, ippreżentata lill-qorti, u/jew mad-dokumenti fil-proċess tal-kawża li minnhom tista' tiġi kkonfermata l-identità tal-persuna;

il-qorti tiżgura li, matul is-seduta, in-numru ta' identifikazzjoni personali tal-parteciċpant fil-proċedimenti u dettalji oħra tad-dokument tal-identità ma jiġux żvelati lil parteciċpanti oħra fil-proċedimenti jew lil partijiet terzi, għajr f'każijiet fejn il-parteciċpanti l-oħra fil-proċedimenti jkunu jafu b'din id-data mill-proċess tal-kawża li għalih ikollhom aċċess f'konformità mal-proċedura stabbilita fil-Kodiċi tal-Proċedura Kriminali.

Meta persuna tattendi seduta bl-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi u l-qorti li tkun qed tisma' kawża kriminali jkollha dubji raġonevoli dwar l-identità tal-persuna, u dawk id-dubji ma jkunux jistgħu jitneħħew, il-qorti taġġorna s-seduta u s-seduta ssir fil-preżenza diretta tal-persuni mħarrka mill-qorti (*il-paragrafi 12 sa 13 tad-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali*).

L-identità tal-persuna interrogata permezz ta' vidjowkonferenza tista' tiġi stabbilita wkoll b'mezzi oħra permezz tad-deċiżjoni tal-qorti li tisma' l-kawża (*il-paragrafu 13 tad-Deskrizzjoni*).

Imħallef, prosekutur u uffiċjal tal-investigazzjoni ta' qabel il-proċess iridu jagħtu struzzjonijiet lill-parteciċipanti fil-proċedimenti dwar id-drittijiet proċedurali taġġhom u jiżguraw il-kapaċità taġġhom li jeżerċitaw tali drittijiet (*l-Artikolu 45 tal-KPK*).

Il-proċedimenti ġudizzjarji li jużaw it-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi huma organizzati f'konformità mar-regoli tal-proċedura ġudizzjarja stabbiliti fil-Kodiċi tal-Proċedura Kriminali, il-proċedura għall-użu tat-teknoloġija tal-vidjowkonferenzi stabbilita f'din id-Deskrizzjoni u atti legali oħra (*il-paragrafu 5 tad-Deskrizzjoni għal Materji Kriminali*).

Id-drittijiet tas-suspettat (l-Artikolu 21(4) tal-KPK), tal-persuna akkużata (l-Artikolu 22(3) tal-KPK) u tal-vittma (l-Artikolu 28 tal-KPK) u tal-parteciċipanti l-oħra fil-proċedimenti huma stabbiliti fil-KPK.

Il-parteciċipanti fil-proċedimenti (persuna suspettata, persuna akkużata, vittma, eċċ.) huma ggarantiti d-dritt ta' aċċess għas-servizzi ta' interpretu (*l-Artikolu 8 tal-KPK*).

Kwalunkwe persuna suspettata jew akkużata li wettqet att kriminali għandha d-dritt li tiġi infurmata minnufih, f'lingwa li tifhem bis-sħiħ, dwar in-natura u l-kawża tal-akkuża kontra, li jkollha ħin u faċilitajiet adegwati għat-tnejjija tad-difiża taġġha, li tistaqsi jew li titlob interrogazzjoni tax-xhieda, u li tuża s-servizzi ta' interpretu mingħajr ħlas jekk ma tifhimx jew ma titkellimx il-Litwan (*l-Artikolu 45(7) tal-KPK*).

Fejn meħtieġ, il-qorti rikjedenti u l-awtorità rikjesta jikkoordinaw miżuri għall-protezzjoni tal-persuna li għandha tinstema' u jiżguraw ukoll li l-persuna li għandha tinstema' tkun assistita, jekk ikun meħtieġ, minn interpretu (*il-paragrafu 12 tad-Deskrizzjoni*).

Jenħtieġ li jintużaw it-teknoloġiji tal-vidjowkonferenzi vvalutati u rikonoxxuti bħala siguri miċ-Ċentru Nazzjonali taċ-Ċibersigurtà, filwaqt li tingħata prijorità, sa fejn ikun prattikabbli, lil:

- taġġmir ċentralizzat tal-qorti;
- il-pjattaforma Zoom.

4. Tariffi għall-proċeduri f'materji ċivili u kummerċjali

Ir-Regolament (KE) Nru 1896/2006 li joħloq proċedura għal ordni ta' ħlas Ewropea

Ir-regoli stabbiliti fl-Artikolu 434(1) sa (3) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili tar-Repubblika tal-Litwanja għall-kalkolu u l-ħlas tat-taxxi tal-boll (*l-Artikolu 21 tal-Liġi Litwana Nru X-1809 tat-13 ta' Novembru 2008 li timplimenta l-leġiżlazzjoni tal-Unjoni Ewropea u dik internazzjonali li tirregola l-proċedimenti ċivili ("il-Liġi")*) japplikaw fi proċedimenti għall-ħruġ ta' ordni ta' ħlas Ewropea.

Ir-Regolament (KE) Nru 861/2007 li jstabilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar

It-talbiet żgħar Ewropej huma soġġetti għal taxxa tal-boll tal-ammont stabbilit fl-Artikolu 80(1)(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili tar-Repubblika tal-Litwanja (*l-Artikolu 27 tal-Liġi*).

Ir-Regolament (UE) Nru 655/2014 li jstabilixxi proċedura ta' Ordni Ewropea tal-Preservazzjoni tal-Kontijiet sabiex jiġi ffaċilitat l-irkupru transkonfinali tad-dejn f'materji ċivili u kummerċjali

Rikors għal Ordni Ewropea tal-Preservazzjoni tal-Kontijiet, kif ukoll ir-rimedji msemmija fil-Kapitolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 655/2014, huma soġġetti għal taxxa tal-boll ugwali għat-taxxa tal-boll, jekk ikun hemm, pagabbli fir-rigward ta' rikorsi għal miżuri interim jew appelli individwali kontra ordnijiet ta' miżuri interim, skont il-każ (*l-Artikolu 31¹⁹ tal-Liġi*).

Ir-Regolament (KE) Nru 805/2004 li joħloq Ordni Ewropew ta' Infurzar għal talbiet mhux kontestati

Ir-rikorsi għar-rettifika jew ir-revoka ta' Ordni Ewropew ta' Infurzar huma eżentati mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 16(3) tal-Liġi*).

Ir-rikors ta' debitur għar-rifjut tal-eżekuzzjoni msemmi fl-Artikolu 21 tar-Regolament (KE) Nru 805/2004 huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 17(2) tal-Liġi*).

Ir-Regolament (UE) Nru 650/2012 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-ħolqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni

Rikors għar-rikonoxximent ta' deċiżjoni ta' qorti barranija (arbitraġġ) huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 811(4) tal-KPK*).

Rikors għal awtorizzazzjoni għall-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 4(4) tal-Liġi*).

Ir-Regolament (UE) Nru 1215/2012 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali (riformulazzjoni)

Rikors għar-rikonoxximent ta' deċiżjoni ta' qorti barranija (arbitraġġ) huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 811(4) tal-KPK*).

Rikors għal awtorizzazzjoni għall-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 4(4) tal-Liġi*).

Ir-Regolament (UE) Nru 606/2013 dwar ir-rikonoxximent reċiproku ta' miżuri ta' protezzjoni f'materji ċivili

Ir-rikorsi għar-rifjut tar-rikonoxximent jew l-eżekuzzjoni ta' miżura ta' protezzjoni skont l-Artikolu 13 tar-Regolament (UE) Nru 606/2013 huma eżaminati mill-Qorti tal-Appell tal-Litwanja. Dawk ir-rikorsi jiġu eżaminati billi jiġu applikati *mutatis mutandis* id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 4(4), (5) u (6) tal-Liġi (*I-Artikolu 31¹⁶(21) tal-Liġi*).

Rikors għar-rikonoxximent ta' deċiżjoni ta' qorti barranija (arbitraġġ) huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 811(4) tal-KPK*).

Rikors għal awtorizzazzjoni għall-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 4(4) tal-Liġi*).

Ir-Regolament (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment

Ir-rikorsi għar-rifjut tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni dwar il-manteniment tal-qorti tal-oriġini, kollha kemm hi jew parti minnha, kif imsemmi fl-Artikolu 21(2) tar-Regolament, jinstemgħu mill-Qorti tal-Appell tal-Litwanja. Dawk ir-rikorsi jiġu eżaminati billi jiġu applikati *mutatis mutandis* id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 4(4), (5) u (6) tal-Liġi (*I-Artikolu 31³(1) tal-Liġi*).

Ir-rikorsi għal dikjarazzjoni ta' eżegwibbiltà skont l-Artikolu 27(1) tar-Regolament Nru 4/2009 u appelli kontra sentenzi dwar tali applikazzjonijiet skont l-Artikolu 32(2) tar-Regolament Nru 4/2009 huma eżaminati mill-Qorti tal-Appell tal-Litwanja. Dawn ir-rikorsi u l-appelli jiġu eżaminati billi jiġu applikati *mutatis mutandis* id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 4(4), (5) u (6) tal-Liġi (*I-Artikolu 31⁴(1) tal-Liġi*).

Rikors għar-rikonoxximent ta' deċiżjoni ta' qorti barranija (arbitraġġ) huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 811(4) tal-KPK*).

Rikors għal awtorizzazzjoni għall-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 4(4) tal-Liġi*).

Ir-Regolament (UE) 2016/1103 li jimplimenta kooperazzjoni msaħħa fil-qasam tal-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli u

r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet f'materji ta' reġimi ta' proprjetà matrimonjali

Rikors għar-rikonoxximent ta' deċiżjoni ta' qorti barranija (arbitraġġ) huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 811(4) tal-KPK*).

Rikors għal awtorizzazzjoni għall-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 4(4) tal-Liġi*).

Ir-Regolament (UE) 2019/1111 dwar il-ġurisdizzjoni, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri, u dwar sekwestru internazzjonali ta' minuri (riformulazzjoni)

It-talbiet għal deċiżjoni msemmija fl-Artikolu 30(3) tar-Regolament (UE) 2019/1111 li ma hemm l-ebda raġuni għar-rifjut tar-rikonoxximent imsemmija fl-Artikoli 38 u 39 tar-Regolament (UE) 2019/1111, l-applikazzjonijiet għar-rifjut tar-rikonoxximent imsemmija fl-Artikolu 40(1) tar-Regolament (UE) 2019/1111, kif ukoll it-talbiet għar-rifjut tal-infurzar imsemmija fl-Artikolu 59(1) tar-Regolament (UE) 2019/1111, meta jkunu bbażati fuq id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 39 tar-Regolament (UE) 2019/1111 jew fuq raġunijiet oħra stabbiliti fir-Regolament (UE) 2019/1111, jiġu eżaminati mill-Qorti tal-Appell tal-Litwanja. Tali rikorsi jiġu eżaminati billi jiġu applikati mutatis mutandis id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 4(4), (5) u (6) tal-Liġi (*I-Artikolu 9(2) sa (3) tal-Liġi*).

Ir-rikorsi għat-trasferiment tal-ġurisdizzjoni minn qorti barranija u r-rikorsi għat-trasferiment tal-ġurisdizzjoni lil qorti barranija msemmija fl-Artikoli 12 u 13 tar-Regolament (UE) 2019/1111 u fl-Artikoli 8 u 9 tal-Konvenzjoni tal-Aja tad-19 ta' Ottubru 1996 jiġu eżaminati mill-Qorti tal-Appell tal-Litwanja. Dawn ir-rikorsi jiġu eżaminati skont il-proċedura stabbilita fil-Kapitolu XXXIX tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili tar-Repubblika tal-Litwanja, sa fejn ir-Regolament (UE) 2019/1111, il-Konvenzjoni ta' The Hague tad-19 ta' Ottubru 1996 u din il-Liġi ma jipprovdux mod ieħor. Dawn ir-rikorsi huma eżentati mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 12²(1) u (2) tal-Liġi*).

Rikors għar-rikonoxximent ta' deċiżjoni ta' qorti barranija (arbitraġġ) huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 811(4) tal-KPK*).

Rikors għal awtorizzazzjoni għall-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea huwa eżentat mit-taxxa tal-boll (*I-Artikolu 4(4) tal-Liġi*).

Il-ħruġ ta' kopji (estratti) skont ir-Regolament (KE) Nru 4/2009 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment.

F'konformità mal-Artikolu 81 tal-KPĊ, l-ammont tat-tariffa għall-kopji tal-proċess tal-kawża (inkluż il-fajl elettroniku) u l-proċedura għall-ħlas tat-tariffa huma ddeterminati mir-Riżoluzzjoni Nru 1368 tal-Gvern tar-Repubblika tal-Litwanja tat-3 ta' Novembru 2004 dwar l-approvazzjoni tad-Deskrizzjoni tal-Proċedura għall-istabbiliment tat-tariffi u l-ħlas għall-kopji tal-materjal tal-kawża kriminali u d-dokumenti tagħhom fl-istituzzjonijiet ta' investigazzjoni ta' qabel il-proċess, fl-uffiċċji tal-prosekutur u fil-qrati, u kopji tal-kawża amministrattivi, ċivili u tad-dokumenti tagħhom fil-qrati.

Għall-ħruġ, il-korrezzjoni, l-emenda jew il-kancellazzjoni ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni, u t-tnejn ta' dokumenti ta' sostenn skont ir-Regolament (UE) Nru 650/2012, *in-nutar jithallas remunerazzjoni f'konformità mal-paragrafi 16 u 30.6 sa 30.7 tal-lista tat-tariffi (rati) tan-nutara għat-tweqqif ta' atti notarili, it-tnejn ta' abbozzi ta' tranżazzjonijiet, servizzi ta' konsulenza u teknici u eżenzjoni minn dawn it-tariffi, kif approvata mir-Riżoluzzjoni Nru 498 tal-Gvern tar-Repubblika tal-Litwanja tat-28 ta' Ġunju 2023.*

ħruġ ta' ċertifikati skont ir-Regolament (UE) Nru 1215/2012

Iċ-ċertifikat skont l-Artikolu 53 tar-Regolament jinħareġ mill-qorti li tkun adottat id-deċiżjoni fuq talba tal-persuna kkonċernata. Tali ċertifikat jintalab skont il-proċedura ġenerali, bil-posta jew permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani LITEKO. Applikazzjoni għall-ħruġ ta' ċertifikat mhijiex soġġetta għat-taxxa tal-boll. Din mhijiex tilwima ġdida, għalhekk iċ-ċertifikat jinħareġ fi tmiem il-proċedimenti u wara l-eżami tal-każ fuq il-merti tiegħu wara li s-sentenza tkun saret finali.

Iċ-ċertifikati skont l-Artikolu 60 tar-Regolament jinħarġu fuq talba ta' persuna minn:

1. *in-nutar li jkun ħareġ l-istrument awtentiku. Dan huwa soġġett għat-tariffa tan-nutar.*

2. il-qorti li tkun ħarġet id-deċiżjoni li tapprova ftehim ta' soluzzjoni. Tali ċertifikat jintalab skont il-proċedura ġenerali, bil-posta jew permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani LITEKO. Applikazzjoni għall-ħruġ ta' ċertifikat mhijiex soġġetta għat-taxxa tal-boll. Din mhijiex tilwima ġdida, għalhekk iċ-ċertifikat jinħareġ fi tmiem il-proċedimenti u wara l-eżami tal-każ fuq il-merti tiegħu.

Ħruġ ta' ċertifikati skont ir-Regolament (UE) Nru 606/2013

Iċ-ċertifikati maħruġa skont l-Artikoli 5 u 14 tar-Regolament huma applikati skont il-proċedura ġenerali, bil-posta jew permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani LITEKO. Applikazzjoni għall-ħruġ ta' ċertifikat mhijiex soġġetta għat-taxxa tal-boll. Din mhijiex tilwima ġdida, għalhekk iċ-ċertifikat jinħareġ fi tmiem il-proċedimenti u wara l-eżami tal-każ fuq il-merti tiegħu.

Ħruġ ta' ċertifikati skont ir-Regolament (UE) 2016/1103

Iċ-ċertifikati maħruġa skont l-Artikolu 45(3)(b) tar-Regolament huma applikati skont il-proċedura ġenerali, bil-posta jew permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani LITEKO. Applikazzjoni għal ċertifikat mhijiex soġġetta għat-taxxa tal-boll. Din mhijiex tilwima ġdida, għalhekk iċ-ċertifikat jinħareġ fi tmiem il-proċedimenti u wara l-eżami tal-każ fuq il-merti tiegħu.

Ħruġ ta' ċertifikati skont ir-Regolament (UE) 2016/1104

Iċ-ċertifikati maħruġa skont l-Artikolu 45(3)(b) tar-Regolament huma applikati skont il-proċedura ġenerali, bil-posta jew permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani LITEKO. Applikazzjoni għal ċertifikat mhijiex soġġetta għat-taxxa tal-boll. Din mhijiex tilwima ġdida, għalhekk iċ-ċertifikat jinħareġ fi tmiem il-proċedimenti u wara l-eżami tal-każ fuq il-merti tiegħu.

Ħruġ ta' ċertifikati skont ir-Regolament (UE) Nru 2019/1111

Iċ-ċertifikati skont ir-Regolament jiġu applikati skont il-proċedura ġenerali, bil-posta jew permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tal-Qrati Litwani LITEKO. Applikazzjoni għall-ħruġ ta' ċertifikat mhijiex soġġetta għat-taxxa tal-boll. Din mhijiex tilwima ġdida, għalhekk iċ-ċertifikat jinħareġ fi tmiem il-proċedimenti u wara l-eżami tal-każ fuq il-merti tiegħu.

Ir-Regolament (UE) 2015/848 dwar proċedimenti ta' insolvenza (riformulazzjoni)

Is-sottomissjoni tal-pretensjonijiet tal-kredituri skont il-liġijiet dwar l-insolvenza ta' persuni ġuridici tar-Repubblika tal-Litwanja (l-Artikolu 41) u dwar il-falliment ta' persuni fiżiċi tar-Repubblika tal-Litwanja (l-Artikolu 23) hija eżentata mit-taxxa.

Ordni tal-qorti li tapprova jew tirrifjuta li tapprova l-pretensjonijiet tal-kredituri permezz ta' appell straordinarju tista' tiġi appellata f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-liġi (appell individwali huwa soġġett għat-taxxa tal-boll skont l-Artikolu 80(2) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Il-komunikazzjoni bejn persuni fiżiċi jew ġuridici jew ir-rappreżentanti tagħhom mal-Awtoritajiet Ċentrali hija eżentata skont ir-Regolament Nru 4/2009 (ħlief għall-irkupru tal-ispejjeż għall-għajnuna legali mingħajr ħlas skont il-proċedura stabbilita fil-Liġi dwar l-għajnuna legali ggarantita mill-Istat tar-Repubblika tal-Litwanja).

Il-komunikazzjoni (is-sottomissjoni ta' talbiet, eċċ.) mal-awtoritajiet ċentrali hija eżentata skont ir-Regolament 2019/1111.

Komunikazzjoni (sottomissjoni ta' talbiet) mal-awtoritajiet kompetenti skont il-Kapitolu IV tad-Direttiva 2003/8/KE.

Ma hemm l-ebda tariffa għas-sottomissjoni ta' applikazzjonijiet lill-awtorità kompetenti (is-Servizz ta' Għajnuna Legali Garantit mill-Istat), iżda jista' jkun meħtieġ li jiġu rimborżati l-ispejjeż konkomitanti tal-interpretazzjoni, l-applikazzjoni għal għajnuna legali u dokumenti li jagħtu prova tad-dritt ta' persuna li tircievi għajnuna legali, eċċ. skont il-proċedura stabbilita fil-Liġi dwar l-Għajnuna Legali Garantita mill-Istat tar-Repubblika tal-Litwanja.

5. Metodi ta' pagament elettroniku

Bħala parti mill-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, mill-1 ta' Jannar 2016, il-Litwanja marret fiż-Żona Unika ta' Pagamenti bl-Euro (SEPA) għat-trasferimenti ta' kreditu u d-debiti diretti.

It-taxxa tal-boll, il-multi imposti mill-qorti, l-ispejjeż tal-għajjnuna legali sekondarja, u l-ispejjeż tal-proċedimenti mogħtija lill-Istat jistgħu jkunu:

1. Imħallsa permezz ta' trasferiment bankarju għall-kontijiet tal-ġbir tad-dħul tal-baġit tal-Ispettorat tat-Taxxa tal-Istat taħt il-Ministeru tal-Finanzi miżmuma f'banek differenti. In-numri tal-kont tal-Ispettorat tat-Taxxa tal-Istat jistgħu jinstabu [HAWN](#).
2. Imħallas online permezz ta' [e.teismas.lt](#). Għandu jiġi nnotat li jekk l-atti proċedurali u l-annessi tagħhom jiġu pprezentati lill-qorti b'mezzi elettronici biss, u jekk ir-rikorrent ikun talab li jirċievi atti proċedurali biss b'dawn il-mezzi, jithallas 75 % tal-ammont tat-taxxa tal-boll pagabbli għall-att proċedurali inkwistjoni.

Meta jħallsu permezz ta' trasferiment bankarju għall-kontijiet tal-ġbir tad-dħul tal-baġit tal-Ispettorat tat-Taxxa tal-Istat taħt il-Ministeru tal-Finanzi, l-individwi jistgħu jagħzlu metodu ta' ħlas li jkun konvenjenti u aċċessibbli għalihom.

Id-disponibbiltà tal-metodi ta' ħlas hija promossa wkoll bl-inċentiv li jithallas 75 % tal-ammont tat-taxxa tal-boll dovuta għall-att proċedurali inkwistjoni meta l-atti proċedurali u l-annessi tagħhom jiġu pprezentati b'mezzi elettronici biss, u b'hekk jitnaqqas l-użu ta' pagamenti fi flus kontanti.

6. Notifika dwar l-użu bikri tas-sistema tal-IT deċentralizzata

Ma hemm l-ebda pjan biex tibda tintuża s-sistema tal-IT deċentralizzata qabel l-iskadenzi stabbiliti fir-Regolament (UE) 2023/2844.

7. Notifika dwar l-użu bikri ta' vidjokonferenzi f'materji ċivili u kummerċjali

Ma hemm l-ebda pjan biex jiġi applikat l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) 2023/2844 qabel l-1 ta' Mejju 2025.

8. Notifika dwar l-użu bikri ta' vidjowkonferenzi f'materji kriminali

Ma hemm l-ebda pjan biex jiġi applikat l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) 2023/2844 qabel l-1 ta' Mejju 2025.

L-aħħar aġġornament: 17/04/2026

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.